

Handlingsplan för bygdemedel 2027

Dokumenttyp	Handlingsplan	Beslutad av	KS-2026-582
Dokumentansvarig		Beslutsdatum	2026-09-15
Diarienummer		Revidering	
Informationsklassning			

Bakgrund

Bygdemedel är pengar som tilldelas vissa kommuner som kompensation för skador utifrån vattenkraft, samt förebyggande insatser kopplat till den påverkan som regleringen av älvar medför. Hur bygdemedel får användas regleras i lag (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet och förordning (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter. Lagen och förordningen reglerar de avgifter kraftverksbolagen ska betala. Ur dessa medel avsätts medel i första hand för oförutsedda skador utifrån beslut av Miljödömsstolen. Medel som finns kvar efter denna avsättning ska enligt lagstiftningen om bygdeavgiftsmedel (6 kap. 1 §) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet tillgodose allmänna ändamål för den bygd som berörs av vattenverksamheten eller anläggningar för denna. Enligt 8 § kan bygdemedel användas till investeringar för ändamål som främjar näringsliv eller service i bygden eller annars är till nytta för denna.

Kommunen ska inför varje år upprätta en handlingsplan för hur bygdeavgiftsmedlen ska användas i kommunen under året. Handlingsplanen ska därefter godkännas av Länsstyrelsen. Handlingsplanen bör vara kopplad till och utformad i samklang med länets regionala utvecklingsstrategi och kommunens målsättningar. De insatser Åsele kommun vill prioritera med stöd från bygdeavgiftsmedel bör vara långsiktiga och bidra till kontinuerlig utveckling av bygden med hållbar utveckling i fokus.

Utgångspunkt

Investeringarna ska främja ett allmänt intresse och vara till nytta och gagn för ett flertal. De kan gälla alla kommuninvånare, föreningar, byar, områden eller t.ex. näringslivsfrämjande insatser som inte riktar sig direkt mot ett enskilt eller några få företag. Bidrag lämnas inte till enskilda personer eller företag.

Begreppet "berörd bygd"

Med "berörd bygd", som anges i förordningen (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter, avses hela Åsele kommun.

Vilka kan söka bygdemedel?

Bygdeavgiftsmedel kan sökas av kommunen, icke vinstdrivande stiftelser, ideella föreningar och organisationer. Sökande föreningar ska vara registrerade i Åsele kommuns offentliga föreningsregister, uppgift lämnas i E-tjänst. Föreningen behöver också ha ett organisationsnummer, delge sin senaste verksamhetsberättelse, senaste resultat- och balansräkning, senaste revisionsberättelse samt stadgar. Sökande ska också visa på ett protokoll där det framgår vem/vilka som är firmatecknare.

Utbetalning av bygdemedel kan endast ske till ett konto som står i föreningens namn – inte till privatpersoner.

När kommunen ansöker om bygdeavgiftsmedel får dessa inte gå till investeringar som tillhör kommunens primärverksamhet. Medlen får inte heller användas till löpande driftskostnader.

Ansökningarna ska formuleras i projektform med projektbeskrivning, beräknad projekttid och kostnadsberäkning. Projektkostnader kan komma att godkännas retroaktivt från och med det datum som ansökan inkommer till Länsstyrelsen. Projektet kan alltså välja att starta i väntan på beslutet, men då på egen risk. Vid slutredovisning ska projektet redovisas utifrån beviljad ansökan.

Ansökan sker genom en E-tjänst på Länsstyrelsens webbplats under tidsperioden 15 februari – 15 april.

Medel utgår till följande områden:

- Allmänna näringslivsfrämjande åtgärder (400 000 kronor).
- Insatser inom landsbygdsutveckling eller föreningslivets utveckling. Även medfinansiering av EU-projekt (målbild på 33 % av disponibla medel).
- Insatser inom idrott och kultur som främjar en god folkhälsa och en meningsfull fritid (målbild på 33 % av disponibla medel).
- Insatser som främjar en trygg fritid för barn och unga (målbild på 33 % av disponibla medel).
- Startbidrag för nybildade föreningar (5000 kronor per sökande förening).

För att bygdemedlet ska komma så många som möjligt till gagn beviljas högst 200 000 kr per sökande varje sökomgång. Syftet är att skapa en mer rättvis fördelning av medlen och öka möjligheten för fler aktörer att genomföra utvecklingsinsatser. Samtidigt kommer det finnas möjlighet att i särskilda fall bevilja högre belopp för projekt som bedöms ha stor betydelse för bygden.

Handläggning

Ansökningarna bereds gemensamt av projekt-, näringslivs- och fritidskontor med Agenda 2030 och kommunens folkhälsopolitiska program i åtanke. Sökande kan stärka sin ansökan genom att beakta och visa på kopplingar till Agenda 2030 och de tre hållbarhetsområdena (ekologisk/ekonomisk/social), samt det folkhälsopolitiska programmet i sin ansökan.

Efter beredning fattar Kommunstyrelsen beslut om yttrande till Länsstyrelsen, som därefter fattar det formella beslutet.

Agenda 2030

Bild över de 17 globala målen. [Klicka här för att läsa mer om Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.](#)

För Åsele prioriterade folkhälsopolitiska målområden

[Klicka här för att läsa Åsele kommuns folkhälsopolitisk program.](#)